

Crna Gora

Zavod za zapošljavanje Crne Gore

Područna jedinica Nikšić, za opštine Nikšić, Plužine i Šavnik
Biro rada Nikšić

ЦРНА ГОРА ОПШТИНА ПЛУЖИНЕ ПЛУЖИНЕ				
Примљено:				
Орг. Јединица	Клас. знак	Редни број	Прилога	Вриједност
03		52		

Skupština Opštine Plužine
n/r Sekretarka Nataša Bajagić

Broj: 1805/1112/24-557
Nikšić, 26.3.24.god.

Predmet:

Izvjestaj o radu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore-biro rada Plužine za 2023, godinu

Evidencija nezaposlenih lica-kretanje nezaposlenih

Na evidenciji Zavoda, Biro rada Plužine, na dan 31.12.2023. god nalazilo se 219 lica, od toga 104 nezaposlenih žena (47, 48 %). Na isti dan 2022. godine, bilo je 249 nezaposlena lica, od kojih je bilo 112 žena (44,97%). Stopa nezaposlenosti je iznosila 29,29.

Kvalifikaciona struktura nezaposlenih lica, izgledala je ovako:

- I stepen - 42, od toga 20 žena
- II stepen- 2 lica, od toga 1 žena
- III stepen - 69 lica, od toga 25 žena
- IV stepen- 74 lica, od toga 35 žena
- V stepen- 3 lica, od toga 1 žena
- VI stepen 3 lica, od toga 2 žene
- VII 1 sepen- 23 lica, od toga 17 žena
- VII 2 (magistar)- 2 lica, 2 žene
- VIII stepen - 1 lice, 1 žena

Nezaposlenost prema dužini traženja zaposlenja

- Do 6 mjeseci- 43 lica, od toga 21 žena
- Od 6-9 mjeseci- 4 lica, od toga 3 žene
- Od 9-12 mjeseci- 14 lica, od toga 7 žena
- Od 1-3 godine-68 lica, od toga 29 žena
- Od 3-5 godina- 56 lica, od toga 23 žene
- Od 5-8 godina – 25 lica, od toga 16 žena
- duže od 8 godina- 9 lica, od toga 5 žena

Nezaposlenost prema godinama starosti izgledala je ovako

- od 15-19 godina - 7 lica, od toga 1 žena
- od 20-24 godine - 24 lica, od toga 15 žena

- od 25- 29 godina – 28 lica, od toga 19 žena
- od 30-34 godine – 29 lica, od toga 16 žena
- od 35-39 godina – 23 lica, od toga 10 žena
- od 40-44 godine – 25 lica, od toga 9 žena
- od 45-49 godina – 16 lica, od toga 6 žena
- od 50-54 godine – 28 lica, od toga 18 žena
- od 55-59 godina – 27 lica, od toga 8 žena
- preko 60 godina - 12 lica, od toga 2 žene.

Nezaposlenost prema dužini radnog staža izgledala je ovako:

- bez radnog staža – 73 lica, od toga 46 žena
- sa radnim stažom je 145 lica, od toga 58 žena
- do 1 godine- 40 lica, od toga 18 žena
- od 1-2 godine- 20 lica, od toga 8 žena
- od 2-3 godine- 9 lica, od toga 6 žena
- od 3-5 godina – 18 lica, od toga 6 žena
- od 5-10 godina – 14 lica, od toga 4 žene
- od 10-20 godina – 19 lica, od toga 5 žena
- od 20-30 godina – 22 lica, od toga 10 žena
- preko 30 godina staža – 4 lica, od toga 1 žena.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta:

U toku 2023 godine oglašeno je 107 radnih mjesta i to :

- Oblast energetike – 19, traženo je I stepen- 1 lice, II stepen- 4 lica, IV stepen- 8 lica, V stepen- 1 lice, VIII- 5 lica
- Snadbijevanje i upravljanje vodom – ukupno 9 lica, od toga I stepen-6 lica, III stepen- 2 lica, VIII stepen 1 lice
- Trgovina ukupno – 2 lica i to VIII stepen
- Usluge smještaja i ishrane – 1 lice, IV stepen
- Administrativne djelatnosti- 3 lica i to I stepen -2 lica i IV stepen- 1 lice
- Državna uprava – 32 lica i to II stepen- 17, IV stepen – 3 lica i VII stepen 12 lica
- Obrazovanje – 25 lica i to I stepen - 4 lica, II – 1 lice, III - -1 lice, vii- 19 lica
- Zdarvstvo – 9 lica i to IV stepen – 8 lica i VII stepen – 1 lice
- Umjetnost, zabava i rekreacija – 5 lica ito I stepen – 4 lica i IV 1 lice
- Ostalo – 2 lica, oba II stepen stručne spreme.

Zaposleni prema dostupnim podacima iz Poreske uprave Crne Gore:

U 2023. godini u Plužinama se zaposlilo ukupno 30 lica

- I stepen – 1 lice
- III stepen – 8 lica
- IV stepen – 12 lica
- VII 1 stepen – 8 lica
- VII2 stepen – 1 lice

Prava za vrijeme nezaposlenosti

Prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (»Službeni list Crne Gore«, br 24/19) nezaposleno lice može da ostvari pravo na:

- Novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti
- Novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti.
- jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova, ako zasnuje radni odnos na neodređeno vrijeme van mjesta prebivališta.

U izvještajnom period, u okviru prava za vrijeme nezaposlenosti, Zavod je kao prvostepeni organ, odlučivao po zahtjevima nezaposlenih lica za ostvarivanje prava na novčanu naknadu i prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti.

Ostvarivanje prava na novčanu naknadu

Nakon pretsanka radnog odnosa nezaposleno lice ima pravo, po osnovu osiguranja od nezaposlenosti, na isplatu novčane naknade pod određenim uslovima. Uslovi za ostvarivanju i pretsanak prava na novčanu naknadu, dužina trajanja, visina naknade i ponovno sticanje prava na novčanu naknadu utvrđeni su Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Pravo na novčanu naknadu stiče osiguranik koji prije pretsnaka radnog odnosa ima staž osiguranja od najmanje devet mjeseci neprekidno ili sa prekidima u zadnjih 18 mjeseci, kojem je radni odnos prestao bez njegove saglasnosti ili krivice i ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u zakonom propisanom roku (trideset dana od dana pretsanka radnog odnosa).

Osnovni kriterijum za utvrđivanje perioda za koje vrijeme nezaposlenom licu nakon pretsanka radnog odnosa pripada novčana naknada, je prethodno ostvarena dužina staža osiguranja.

Minimalni period za koji se vrši isplata novčane naknade iznosi tri mjeseca (za osiguranike sa stažom osiguranja od devet mjeseci do pet godina), a maksimalni 12 mjeseci (za osiguranike sa stažom osiguranja od 25-35 godina). Izuzetak čini nezaposleno lice koje ima više od 35 godina staža osiguranja, kojem pravo na novčanu naknadu traje do ponovnog zaposlenja, odnosno do ispunjena uslova u pogledu starosne granice ili staža osiguranja za ostvarivanje prava na starosnu penziju, u skladu sa posebnim zakonom.

Novčana naknada u skladu sa članom 57 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti iznosi 120% od obračunske vrijednosti koeficijenta utvrđene zakonom i drugim propisom, što iznosi 108,00 € neto (sa doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje 130,14€). Na iznos novčane naknade obračunavaju se doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje, u skladu sa posebnim zakonom.

U prelaznim I završnim odredbama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti regulisano je pitanje stečenih prava tako da nezaposleno lice koje je do dana stupanja na snagu ovog Zakona ostvarilo parvo po osnovu nezaposlenosti, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona, nastavljaju da koriste pravou istom obimu, trajanju I iznosui nakon stupanja na snagu ovog Zakona.

Novčana naknada za korisnike koji su stekli ovo parvo po predhodnom Zakonu u iznosu od 40% od minimalne zarade, od 01. januara 2023. godine iznosi 180 € neto (sa doprinosima za penzijsko invalidsko osiguranje iznosi 216,90€).

Invalidima rada II I III kategorije koji su ostvarili parvo na novčanu naknadu po Zakonu o zapošljavanju i ostvarivanju prava po osnovu nezaposlenoti u visini najniže penzije od 01.01.2023.-31.06.2023. u iznosu od 253,61€, a u period od 01.7.2023.-01.10.2023. u iznosu od 282,07 €. U period od 01.10.2023.-31.12.2023. iznosila je 296,35€.

Pregled isplata novčanih naknada po mjesecima za 2023. godinu

- Januar - isplaćena 41 novčana naknada
- Februar - isplaćene 42 novčane naknada
- Mart – isplaćen 36 novčanih naknada
- April - isplaćene 34 novčane naknada
- Maj - isplaćena 31 novčana naknada
- Jun - isplaćena 31 novčana naknada
- Jul - isplaćeno 28 novčanih naknada
- Avgust - isplaćeno 28 novčanih naknada

- Septembar - isplaćeno 28 novčanih naknada
- Oktobar - isplaćeno 28 novčanih naknada
- Novembar - isplaćeno 28 novčanih naknada
- Decembar - isplaćeno 28 novčanih naknada

Prosječan broj korisnika novčane naknade je 29.

Novčana pomoć i naknada troškova prevoza za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere

Nezaposleno lice koje je Zavod uputio na obrazovanje osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, ima pravo na novčanu pomoć u visini do 15 % od prosječne mjesečne bruto zarade zaposlenih u Crnoj Gori, ostvarene u predhodnoj godini prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

Nezaposleno lice koje se upućuje van mjesta prebivališta, odnosno boravka, ima pravo na naknadu troškova prevoza za vrijeme za koje je upućeno. Visina troškova prevoza u navedenom slučaju utvrđuje se u visini troškova javnog prevoza u drumskom i željezničkom saobraćaju.

Način ostvarivanja prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza nezaposlenih lica za vrijeme obrazovanja, osposobljavanja i uključivanja u druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti propisan je Pravilnikom o načinu ostvarivanja prava na novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza za nezaposlena lica (SL list Crne Gore br 58/19).

U toku 2023. godine jedno lice iz Plužina je koristilo novčanu pomoć i naknadu troškova prevoza.

U period od 01.01.2023.-28.01.2023 god, Zavod je nezaposlenim licima isplatio sredstva jednokratne novčane pomoći, u skladu sa Uputstvom za realizaciju zaključaka Vlade Crne Gore broj 07-398/2 od 28.01.2022., za I kvartal 2023. godine, u iznosu od 100,00 €, a licima koja su primala novčanu naknadu, izvršena je isplata razlike do ovog iznosa.

Evidencije u oblasti zapošljavanja

Radi sagledavanja stanja i kretanja na tržištu rada Zavod vodi evidencije u oblasti zapošljavanja. U toku 2023. godine odsjek za evidencije u oblasti zapošljavanja je bio u stalnoj komunikaciji sa područnim jedinicama i biroima rada i pružao im stručnu pomoć. Vođenjem evidencija u oblasti zapošljavanja, obezbjeđuju se podaci za istraživanja, praćenje stanja i kretanja na tržištu rada, realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja i utiče na efikasno funkcionisanje svih organizacionih jedinica Zavoda.

Programske aktivnosti

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2021-2025. godine predstavlja programski okvir za definisanje politike zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa.

Upravni odbor Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u skladu sa Zakonom, donio je program rada za 2023. godinu, kojim su utvrđene mjere i aktivnosti iz Akcionog plana zapošljavanja, kao i finansijski okvir za realizaciju planiranih aktivnosti.

Posredovanje u zapošljavanju

Posredovanje u zapošljavanju je usluga Zavoda koja daje mogućnost da se na jednostavan i brz način povežu ponuda i tražnja na tržištu rada.

Na osnovu zahtjeva poslodavaca za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta u biroima rada se organizuju aktivnosti regrutacije, predselekcije i selekcije, kojima se vrši izbor kandidata koji mogu zadovoljiti iskazane potrebe poslodavaca. Potrebe se utvrđuju putem naloga za posredovanje, koji sadrži podatke o zahtjevima radnog mjesta (školska sprema, radno iskustvo, posebna znanja i vještine, karakteristike zaposlenog i sl.)

Na osnovu dobijenih informacija, po zadatim kriterijumima, savjetnici za posredovanje u zapošljavanju, iz baze nezaposlenih lica regrutuju odgovarajuće kandidate, koji zatim učestvuju u postupku predselekcije i selekcije. Navedeni postupak sa izabranim kandidatima radi savjetnik za rad sa poslodavcima.

Cilj predselekcije je da se putem grupnih razgovora sa više nezaposlenih lica, ustanovi njihovo iskustvo kompetencije i motivisanost za rad na upražnjenim radnim mjestima kako bi se poslodavcima uputili kandidati koji ispunjavaju tražene uslove.

Selekcije se rade u prisustvu poslodavca koji uz pomoć savjetnika za rad sa poslodavcima ili samostalno, obavlja grupne ili individualne razgovore sa kandidatima.

U toku 2023 godine u Plužinama je posredovano za 153 lica od kojih je 56 zasnovalo radni odnos. Radi se uglavnom o radu na određeno vrijeme.

Priprema za sezonsko zapošljavanje

U cilju da se što spremnije dočeka ljetnja turistička sezona i da se posreduje što većem broju lica sa evidencije Zavoda prilikom zapošljavanja na poslovima sezonskog karaktera, Sektor za posredovanje pri zapošljavanju je sa aktivnostima pripreme za sezonsko zapošljavanje počeo već u februaru 2023 godine. Priprema je podrazumijevala informisanje, motivisanje i evidentiranje lica za ovaj vod zapošljavanja. Nezaposleni su informisani o opštim uslovima, organizovana su grupna informisanja i informativno motivacioni seminari, kako bi se na taj način intenzivirao proces pripreme i u što kraćem period informisao i motivisao što veći broj nezaposlenih lica.

Informisanje se vršilo i putem flajera za poslodavce i nezaposlene, kao i putem sajta Zavoda.

Iz opštine Plužine u toku ljetnje sezone 2023 godine, na sezonskim poslovima, radni odnos su zasnovala 3 lica.

Stručno osposobljavanje lica sa stečenim visokim obrazovanjem

Program stručnog osposobljavanja sprovodi se u skladu sa Zakonom o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem i Pravilnikom o načinu objavljivanja javnog poziva, postupku i kriterijumima za stručno osposobljavanje.

Pravo na stručno osposobljavanje imaju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja nemaju radno iskustvo u određenom nivou obrazovanja i na evidenciji su Zavoda za zapošljavanje. Stručno osposobljavanje traje devet mjeseci priznaje se kao radno iskustvo u

trajanju od dvanaest mjeseci, i kao uslov za polaganje stručnog ispita. Korisnik za vrijeme stručnog osposobljavanja prima novčanu naknadu u neto iznosu od 50% prosječne neto zarade u Crnoj Gori u predhodnoj godini.

Program predstavlja podsticaj za visokoškolece da kroz dokazivanje na radnom mjestu lakše dođu do zaposlenja.

U toku 2023. godine program stručnog osposobljavanja visokoškolaca pohađala su tri lica. Opština Plužine je uporedo finansirala i Program zapošljavanja visokoškolaca iz sopstvenih sredstava. Taj program su pohađala dva lica, kojima je uplaćivan i radni staž, a program je trajao dvanaest mjeseci.

Mjere aktivne politike zapošljavanja

Programom Zavoda za 2023 godinu kreirane su brojne APZ, kao što su:

- Javni rad – bilo uključeno 8 lica
- Podsticaj za zapošljavanje –/
- Program osposobljavanja za rad kod poslodavaca –/
- Program osposobljavanja za samostalan rad –/
- Program obrazovanja i osposobljavanja odraslih – 1 lice (u Nikšiću)

Iz priložene tabele vidimo da nije bilo zainteresovanih poslodavaca koji bi omogućili da nezaposleni stiču znanja i iskustva, obrazuju se i lakše dođu do zaposlenja. Preporuka je da Opština Plužine podstiče preduzetnike i obrazovne ustanove da prate Javne tendere i uključe se u saradnji sa Zavodom u programe aktivne politike zapošljavanja, što bi bilo u interesu nezaposlenih, grada i Zavoda.

Profesionalna rehabilitacija

Profesionalna rehabilitacija obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju sa ciljem da se lice sa invaliditetom na odgovarajući način osposobi za rad, zadrži zaposlenje, u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru.

O procentu invaliditeta, preostaloj radnoj sposobnosti i mogućnosti zaposlenja lica iz člana 6 ovog zakona, u prvom stepenu odlučuje Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), a u drugom stepenu organ državne uprave nadležan za poslove rada i zapošljavanja (u daljem tekstu: Ministarstvo), na osnovu ocjene, nalaza i mišljenja prvostepene, odnosno drugostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju. Prvostepenu komisiju iz stava 1 ovog člana obrazuje Zavod, a drugostepenu komisiju Ministarstvo. Sastav i način rada komisija iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo. Kriterijume i uslove za utvrđivanje procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja propisuje Ministarstvo.

Profesionalna rehabilitacija, u smislu ovog zakona, obuhvata sledeće mjere i aktivnosti: 1) savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja; 2) utvrđivanje preostale radne sposobnosti; 3) pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad; 4) pomoć prilikom izbora odgovarajućih profesionalnih ciljeva; 5) razvijanje socijalnih spretnosti i vještina; 6) pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta; 7) analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom; 8) izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom; 9) izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lice sa invaliditetom na tom radnom mjestu; 10) osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu; 11) praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja; 12) praćenje lica sa invaliditetom

na radnom mjestu, nakon zaposlenja; 13) evaluacija uspješnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom; 14) ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom. Standarde za sprovođenje mjera i aktivnosti iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Lica sa invaliditetom koja se nalaze na evidenciji Biroa rada Plužine:

- I stepen - 8 lica, od toga 2 žene
- II stepen - 1 lice
- III stepen - 7 lica, od toga 6 žena
- IV stepen – 6 lica, od toga 2 žene
- V stepen – 1 lice

Lica sa invaliditetom po godinama starosti:

- Od 18-25 godina – 1 lice
- Od 25-30 godina – 1 lice, žena
- Od 30-40 godina – 2 lica, od toga 1 žena
- Od 40-50 godina – 7 lica, od toga 4 žene
- Preko 50 godina – 12 lica, od toga 4 žene

U skladu sa članom 26 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom (Sl list Crne Gore br. 49/2008, 73/2010, 39/2011 i 55/2016) poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije koje se odnose na:

- Bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom
- Kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata
- Učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu)
- Subvencija zarade lica sa invaliditetom koje se zaposli

Dva lica su u toku izvještajnog perioda bila zaposlena i poslodavci su koristili subvencije za njihove zarade.

Srdačan pozdrav

Nacelnica
mr есс Aleksandra Radulović

Prilog:

Dostavljeno:

Izvještaj sačinila: Milica Radovanović

